

ONDERWIJS MEMORANDUM MECHELEN 2013-2019

**Aanbevelingen van de Mechelse onderwijsvertegenwoordigers
netoverschrijdend basisonderwijs, secundair onderwijs en
de onderwijsinstellingen van het niet-leerplichtonderwijs**

juni 2012

Inleiding

In 2006 wordt het eerste beleidsvisieplan O.O.M. opgesteld. Alle onderwijspartners, evenredig verdeeld over de verschillende onderwijsnetten, vertegenwoordigd in het O.O.M., drukken anno 2012 de wens uit om ook voor de periode 2013-2019 onderwijsbeleidsaanbevelingen op te stellen. Er is gekozen om een nieuwe naam te gebruiken, namelijk *onderwijsmemorandum*. Hiermee wordt benadrukt dat dit memorandum een autonoom werkstuk is van de onderwijsverstreckers in Mechelen. Het is niet de bedoeling dat zij een heus onderwijsbeleidsplan opstellen, maar willen met dit *onderwijsmemorandum* inspiratie geven aan een nieuw coalitieakkoord 2013-2019 en de opmaak van een stedelijk onderwijsbeleidsplan. Kortom, de onderwijspartners in Mechelen stellen een *onderwijsmemorandum* op om zo hun steentje bij te dragen tot de verdere ontplooiing van de stedelijke onderwijsregiefunctie, opdat het onderwijs voor de stad Mechelen een belangrijke troef kan blijven.

In 2006 wordt alleen door het basis- en secundair onderwijs een beleidsvisie opgesteld. Het *onderwijsmemorandum 2013-2019* daarentegen komt tot stand met input van de partners van het niet-leerplichtonderwijs. Kortom, dit document is het resultaat van de actieve, creatieve en enthousiaste inbreng van de directies van alle Mechelse scholen, scholengroepen en –gemeenschappen. Er wordt bewust gekozen om een geïntegreerd *onderwijsmemorandum* op te stellen: basisonderwijs, secundair onderwijs en het niet-leerplichtonderwijs.

Dit *onderwijsmemorandum* is in de eerste plaats bedoeld om aan beleids- en politieke verantwoordelijken in Mechelen de gemeenschappelijke netoverschrijdende wensen en bekommernissen van het onderwijsveld kenbaar te maken met de warme oproep om in het vooruitzicht van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 hiermee rekening te houden.

Het onderwijs is geen alleenstaande speler in de verdere uitbouw van een maatschappelijk platform. De beleidsaanbevelingen die aan bod komen, overstijgen ook veelal de stadsgrens, waardoor nauwere contacten met de omliggende gemeenten aangewezen zijn. Daarom is het *onderwijsmemorandum* tevens een uitnodiging tot samenwerking met andere gemeenten en scholen buiten Mechelen. In dat opzicht zal het *onderwijsmemorandum* aan het LOP basis- en secundair onderwijs (Lokaal Overleg Platform), waarvan hun werkingsgebied¹ niet alleen Mechelen is, als werkdocument en inspiratiebron worden aangeboden. Ook voor de CLB's (Centra voor Leerlingbegeleiding) en de CBJ's (Centra Bijzondere Jeugdzorg) kan dit *onderwijsmemorandum* een inspiratiebron zijn.

Ook inhoudelijk overstijgt dit memorandum het onderwijsveld. Daarom kijken de onderwijsvertegenwoordigers er naar uit dat dit *onderwijsmemorandum 2013-2019* een werkinstrument kan zijn voor de welzijnssector, cultuurmakers, sport- en jeugdsector, stedelijke en andere overheidsdiensten, het OCMW enzovoort. Het *onderwijsmemorandum 2013-2019* bewijst dat het Mechelse onderwijs een positieve netoverstijgende werking heeft, wat in de eerste plaats de kinderen, jongeren en (jong)volwassenen ten goede komt, maar tevens verrijkend is voor alle leerkrachten en begeleidend personeel.

¹ LOP basisonderwijs regio Mechelen: Bonheiden, Sint-Katelijne-Waver, Zemst en Mechelen
LOP secundair onderwijs regio Mechelen: Heist-op-den-Berg, Haacht, Keerbergen, Sint-Katelijne-Waver en Mechelen

Situatiebeschrijving onderwijs in Mechelen

Op 1 september 2002 wordt het stedelijk basis- en secundair onderwijs overgedragen aan Gemeenschapsonderwijs (nu: GO!Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap). Hierdoor neemt de stad een onafhankelijke positie in ten opzichte van het leerplicht-onderwijs. De stad is wel nog inrichtende macht van het stedelijk deeltijds kunstonderwijs.

De stad Mechelen is een belangrijke onderwijsstad met meer dan 9000 leerlingen in het kleuter- en lager onderwijs en bijna 10.000 leerlingen in het secundair onderwijs. De aanwezigheid van hogescholen, deeltijds kunstonderwijs, centra voor volwassenenonderwijs, basiseducatie en nog een aantal andere vormingsinstellingen en -initiatieven versterkt deze rol.

Basisonderwijs

• **Wijk Centrum**

- Basisschool Bim-Sem Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool De Luchtballon Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Go Shil! GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Hof van Nassau GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Onze-Lieve-Vrouw van de Ham Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Scheppers Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Ursulinen Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Freinet Villa Zonnebloem GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Buitengewone basisschool Den Anker GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Lagere school Sint-Romboutscollege Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs

• **Wijk Mechelen Noord**

- Basisschool De Baan GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool De Baan, kleuterschool De Holm GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Don Bosco Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Lyceum GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Maurits Sabbe GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Freinet Het Zonnehuis GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

• **Wijk Mechelen Zuid**

- Basisschool De Parel, afdeling Sint-Jan Berchmans Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool De Parel, afdeling Sint-Rombouts Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool De Parel, kleuterschool Pius X Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Go Shil!, kleuterschool De Vlindertuin GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Victor van de Walle GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

• **Wijk Nekkerspoel**

- Basisschool De WEGwijzer – School met de Bijbel Gesubsidieerd Vrij Protestants Onderwijs
- Basisschool Sint-Pieter Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Buitengewone basisschool De Sprankel (type 1 en 2) Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Buitengewone basisschool Den-8-Vlinder (type 8+auti) Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs

• **Wijk Tervuursesteenweg**

- Basisschool Sint-Jozef Coloma, afdeling Coloma Bos Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Sint-Jozef Coloma, afdeling Vredestraat Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool Maurits Sabbe, kleuterschool De Abeel GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Buitengewone lagere school Den Anker (type 8+auti) GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

• **Wijk Arsenaal**

- Basisschool De Puzzel GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

• **Wijk Battel**

- Basisschool De Ark Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- Basisschool De Spreeuwen GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

• **Heffen**

- Basisschool De Vlieger Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs

• **Hombeek**

- Basisschool De Esdoorn GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Sint-Maarten Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs

• **Leest**

- Basisschool De Spiegel GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Basisschool Sint-Niklaas Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs

- **Muizen**
 - Basisschool De Bel GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - Basisschool Sint-Lambertus Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- **Walem**
 - Basisschool De Zonnebergen GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Gewoon en buitengewoon secundair onderwijs – deeltijds onderwijs – middenstandsopleiding/leertijd

- **Wijk Centrum**
 - Bim-Sem Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
 - Centrum Leren en Werken – TSM Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
 - KA Pitzemburg GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - KTA Paramedisch Instituut GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - KTA Wollemarkt GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - Scheppersinstituut Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
 - Sint-Romboutscollege Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
 - Technische Scholen Mechelen voor Wetenschappen, Technologie en Media (TSM) Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
 - Ursulinen Mechelen Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- **Wijk Mechelen Noord**
 - KA Lyceum GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - Provinciale Scholen voor Tuinbouw en Techniek Provinciaal Onderwijs (PTS campus Mechelen)
 - Syntra campus Mechelen
- **Wijk Mechelen Zuid**
 - De Beemden, buitengewoon secundair onderwijs GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- **Wijk Nekkerspoel**
 - Centrum Deeltijds Onderwijs Spoor 5 – KTA Wollemarkt GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
 - Sint-Janshof, buitengewoon secundair onderwijs Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- **Wijk Tervuursesteenweg**
 - COLOMAplus Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs

Hogescholen

- Artesis Campus Dodoens Mechelen
 - Departement Industriële Wetenschappen
- Lessius Mechelen
 - Bedrijf en Communicatie
 - Design en technologie
 - Onderwijs en Vorming
 - Gezondheid en Welzijn
 - Industriële Wetenschappen
- Hoger Instituut voor Opvoedkundige Wetenschappen

Volwassenenonderwijs

- CVO Crescendo GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- CVO TSM – Technische Scholen Mechelen Gesubsidieerd Vrij Katholiek Onderwijs
- CVO TKO – Tweedekansonderwijs
- CVO VIVA Provincie Antwerpen

Basiseducatie

- Centrum voor Basiseducatie – Open School

Huis van het Nederlands

- Huis van het Nederlands vzw Provincie Antwerpen

Middenstandsopleiding

- Syntra AB – campus Mechelen

Deeltijds Kunstonderwijs

- IKA – Instituut voor Kunst en Ambacht GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- ABK – Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten Stedelijk Kunstonderwijs
- Stedelijk Conservatorium Muziek Woord Dans Stedelijk Kunstonderwijs
- Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn Stedelijk Kunstonderwijs

Organisatiestructuur dienst Onderwijsondersteuning stad Mechelen

Door de overdracht van het stedelijk basis- en secundair onderwijs aan het Gemeenschapsonderwijs is het stadsbestuur van Mechelen sinds 1 september 2002 in een volwaardige en onafhankelijke regiepositie gekomen ten opzichte van het leerplichtonderwijs. Hoewel de stad geen effectieve speler meer is in het onderwijslandschap neemt ze een nieuwe bestuurlijke rol op zich ten opzichte van het leerplichtonderwijs. Vanuit deze nieuwe regierol concentreert het stadsbestuur zich vooral op de uitbouw van een ondersteunend beleid naar alle Mechelse scholen. Uiteraard blijft de pedagogische beslissingsmacht bij de schoolbesturen, maar het lokale beleid kan door een grondige documentatie van diverse thema's, sociale aanpassingen bepleiten, projecten opstarten en via financiële ondersteuning de onderwijsinstellingen stimuleren tot een meer pro-actief beleid.

Een basisvoorwaarde om deze regiefunctie op te nemen is aanwezig in de vorm van het Onderwijsoverleg Mechelen. Het O.O.M. functioneert immers al sinds 1999 als formeel overlegorgaan tussen het lokale beleid en de onderwijsnetten basis- en secundair onderwijs en wordt als dusdanig ook erkend.

Gezien de nieuwe regierol van de stad Mechelen ten opzichte van het leerplichtonderwijs, besliste het college van burgemeester en schepenen in 2004 om de naam van de dienst Onderwijs te wijzigen en gebruik te maken van de nieuwe benaming dienst Onderwijsondersteuning.

De dienst Onderwijsondersteuning maakt deel uit van het departement samenleving in de stad Mechelen. Schematische voorstelling zie bijlage 1.

Situatiebeschrijving Onderwijsoverleg Mechelen (O.O.M.)

(schooljaar 2011-2012)

Het O.O.M. wordt in 1999 opgericht met als doel door communicatie en overleg tussen de verschillende onderwijsnetten van het basis- en secundair onderwijs en andere partners in het onderwijsveld efficiënt te reageren op stedelijke thematieken, een regiefunctie uit te oefenen bij netoverschrijdende projecten en een gemeenschappelijke beleidsvisie te ontwikkelen. Na bijna tien jaar onderwijsoverleg met het basis- en secundair onderwijs, krijgt in december 2008 het O.O.M. voor het niet-leerplichtonderwijs vorm. Hogescholen, centra voor volwassenenonderwijs, centrum basiseducatie, middenstandopleiding en deeltijds kunstonderwijs voelen eveneens de nood om samen structureel rond de tafel te zitten en ernaar te streven over bepaalde thema's gemeenschappelijke afspraken te realiseren met de lokale overheid, maar ook onderling als onderwijsverstrekkers

Het statuut voor het O.O.M. basis- en secundair onderwijs werd goedgekeurd in de gemeenteraad van 6 mei 1999 en aangepast in de gemeenteraad van 1 september 2005 (zie bijlage 2).

Het huishoudelijk reglement O.O.M. niet-leerplichtonderwijs werd goedgekeurd in de gemeenteraad van 21 oktober 2008 (zie bijlage 3).

Voor de stuurgroepen O.O.M. basis- en secundair onderwijs zijn de voorzitter en de ondervoorzitter van elke stuurgroep vertegenwoordigers van twee verschillende onderwijsnetten en worden alternerend gekozen voor een periode van 2 jaar, die loopt van 1 september tot 31 augustus. Na het verloop van de termijn wordt het voorzitterschap overgenomen door de ondervoorzitter en wordt een nieuwe ondervoorzitter aangeduid door een ander onderwijsnet. De stuurgroep O.O.M. niet-leerplichtonderwijs wordt voorgezeten door de coördinator-secretaris van O.O.M.

De samenstelling van de verschillende stuurgroepen is bepaald in het respectieve statuut/huishoudelijk reglement.

- Samenstelling stuurgroep O.O.M. basisonderwijs: zie bijlage 4
- Samenstelling stuurgroep O.O.M. secundair onderwijs: zie bijlage 5
- Samenstelling stuurgroep O.O.M. niet-leerplichtonderwijs: zie bijlage 6

Beleidsaanbevelingen

Om het *onderwijsmemorandum* op te stellen, hebben de onderwijspartners verder gebouwd op het O.O.M.-beleidsvisieplan 2006-2012. De hierna opgesomde beleidsaanbevelingen zijn onderverdeeld in:

- (1) de lokale overheid die het onderwijs in Mechelen promoot;
- (2) de lokale overheid die enerzijds met de onderwijspartners structurele samenwerkingsverbanden realiseert en anderzijds de samenwerking tussen de verschillende onderwijsnetten en opleidingsverstreckers coördineert en stimuleert;
- (3) de lokale overheid die onderwijsflankerende onderwijsprojecten ontwikkelt in het kader van het creëren van gelijke onderwijskansen en een brede persoonsvorming;
- (4) de lokale overheid die voor onderwijs nog andere concrete voordelen voorziet.

Elke beleidsvraag wordt voorafgegaan met de titels:

- **continuering**: hiermee wordt aangeduid dat het vermelde aanbod sterk geapprecieerd wordt met de aanbeveling dit te bestendigen;
- **continuering + uitbreiding**: hiermee wordt aangeduid dat het vermelde aanbod sterk geapprecieerd wordt met de aanbeveling dit te bestendigen, maar tevens met specifieke acties uit te breiden;
- **nieuw**: hiermee wordt aangeduid dat de onderwijspartners aan de lokale overheid een aanbeveling doen die in het vorige O.O.M.-beleidsplan nog niet stond vermeld.

Wanneer gesproken wordt over basis- en secundair onderwijs wordt hiermee zowel het gewoon als buitengewoon onderwijs bedoeld. Indien de beleidsaanbeveling betrekking heeft op een specifieke onderwijsvorm, dan wordt dit gespecificeerd.

1. De lokale overheid die het onderwijs in Mechelen promoot.

De onderwijspartners ervaren een positieve evolutie in het promoten van Mechelen als "onderwijsstad". Een aantal initiatieven die de voorbije jaren werden opgestart om Mechelen als onderwijsstad op de kaart te zetten worden door de onderwijspartners toegejuicht met de vraag deze PR-ondersteuning zeker niet af te bouwen.

• **Continuering**

Regisseren, ondersteunen en aanbod behouden van:

- vernieuwde website van de stad met een gedetailleerd overzicht van alle onderwijs- en opleidingsinstellingen in Mechelen. Een duidelijk gestructureerd aanbod van de verschillende onderwijsprojecten en voordelen voor scholen, ouders, leerlingen, studenten,...
- gedrukte en digitale brochure "Basis- en Secundair onderwijs" in Mechelen;
- gedrukte en digitale brochure "Levenslang en Levensbreed Leren in Mechelen";
- studentenplannetje voor de hogeschoolstudenten;
- onderwijsbeurs (overgang basis- naar secundair onderwijs) regio Mechelen in Perron M.

• **Nieuw**

Mechelen als lerende stad en studentenstad nog meer promoten door:

- de brochures te bezorgen aan de nieuwe inwoners van Mechelen;
- de zichtbaarheid van de scholen in het stadsbeeld (en erbuiten) te vergroten.

• **Nieuw**

Mechelen investeert in een echte studentenwijk: een "Quartier Latin" aan de Dijle.

- **Continuering**
Ondersteunen van acties die het 'studentenleven' in Mechelen stimuleren:
 - behouden van de jaarlijkse herdruk van het (geactualiseerd) studentenplannetje;
 - hernemen van de actie 'Ontdek Mechelen' pakketten op de infodagen van de hogescholen in Mechelen en op de 'Studie Informatiedagen' (SID-ins) van de Vlaamse overheid.
 - acties die geschikt zijn voor een ruim publiek, gericht promoten bij studenten, bijvoorbeeld 'Dwars door Mechelen' en Club Kamikaze...

2. De lokale overheid die enerzijds met de onderwijspartners structurele samenwerkingsverbanden realiseert en anderzijds de samenwerking tussen de verschillende onderwijsnetten en opleidingsverstreckers coördineert en stimuleert.

De onderwijsverstreckers van het basis- en secundair onderwijs in Mechelen denken netoverschrijdend. Het structureel overleg O.O.M. betekent dan ook een grote meerwaarde voor het Mechelse onderwijsveld. De opleidingsverstreckers van het niet-leerplichtonderwijs hebben sinds december 2008 hun gestructureerd overleg, dat gaandeweg een positieve overlegcultuur kent.

De scholen ervaren positieve resultaten wanneer ze in relatie met verschillende overheden en instanties met een eensgezind standpunt naar buiten treden. Voor de onderwijspartners is het O.O.M. een belangrijk aanspreekpunt over alle aspecten die lokale overheid en onderwijs aanbelangen.

De onderwijsvertegenwoordigers hechten veel belang aan de aanwezigheid van de vertegenwoordigers van het schepencollege in de stuurgroepen O.O.M. Men is tevreden over hun aanwezigheid en kijkt uit naar een zelfde engagement in de volgende bestuursperiode 2013-2019.

- **Continuering + uitbreiding**
Ondersteuning van het O.O.M. door het blijvend ter beschikking stellen van een voltijdse coördinator-secretaris door middel van een detachering vanuit onderwijs.

Bijkomende administratieve ondersteuning voor het gestructureerd overleg O.O.M.

De ondersteuning die de stad voor het gestructureerd overleg biedt wordt door de onderwijspartners geapprecieerd. Er wordt vastgesteld dat meer en meer administratieve taken de coördinatieopdracht van het O.O.M. omvat. Ook de coördinerende directies worden regelmatig gevraagd om in functie van het overleg gegevens te verzamelen en te verwerken. Een bijkomende administratieve kracht voor het O.O.M. is aangewezen.

- **Continuering**
Behoud van de stuurgroepen O.O.M. basis-, secundair en niet-leerplichtonderwijs.
- **Continuering**
Behoud van de agendacommissie O.O.M. basis- en secundair onderwijs.

- **Nieuw**

Onderzoeken in welke mate de stuurgroep O.O.M. niet-leerplichtonderwijs efficiënt kan blijven functioneren, zonder enerzijds afbreuk te doen aan het doel van O.O.M., namelijk om een brug te zijn tussen de stad en de verschillende opleidingsverstrekkers en anderzijds door de verscheidenheid en specificiteit van de verschillende onderwijsverstrekkers te garanderen.

Ondanks het specifieke doelpubliek en de eigenheid van hun werking, erkennen de onderwijsverstrekkers van niet-leerplichtonderwijs een overkoepelend onderwijsoverleg. Toch is het belangrijk dat elke opleidingsverstrekker op gelijkwaardige basis in het Mechelse landschap aan bod kan komen.

- **Continuering**

Coördineren van het overlegplatform POS (Probleemgedrag op School) voor veldwerkers basis- en secundair onderwijs.

Het overlegplatform is opgenomen in het Strategisch Veiligheids- en Preventie Plan en vergadert ca. 4 keer per schooljaar.

Doel van het overlegplatform:

- een forum bieden voor veldwerkers uit het onderwijsveld, de welzijnswereld en andere relevante sectoren;
- een overzicht geven van de lopende preventieprojecten en -initiatieven;
- overleg en samenwerking bevorderen tussen de sectoren (onderling) en de stad;
- signalen geven en opvangen. Op basis van deze signalen kunnen eventueel nieuwe accenten worden gelegd en initiatieven genomen in overleg met O.O.M.

Dat er aan de dienst Onderwijsondersteuning iemand vanuit de dienst "Veiligheid en Preventie" is toegevoegd voor specifieke thema's rond jongerenpreventie, betekent een grote meerwaarde en ondersteuning voor de onderwijspartners.

- **Steeds terugkomende vraag**

Indien er zich stedelijke tariefverhogingen voordoen die rechtstreeks gevolgen hebben voor de onderwijsinstellingen in Mechelen, communiceert de lokale overheid dit tijdig via het daarvoor bedoelde gestructureerd overleg en dit telkens ten laatste in de maand december voor invoering op 1 september.daaropvolgend.

- **Nieuw**

Onderzoeken in welke mate een overleg kan worden georganiseerd om de niveauoverschrijdende onderwijsuitdagingen (basis- secundair en niet-leerplichtonderwijs) te bespreken en ook om na te gaan of er al bestaande initiatieven zijn waarvan de centra of scholen kunnen leren.

- **Nieuw**

Onderzoeken in welke mate het Centrum voor LeerloopbaanBegeleiding (CLLB), dat voor het Volwassenenonderwijs in de plaats zal komen van de Consortia, ook haar plaats kan vinden in de Mechelse onderwijsoverlegstructuren.

- **Continuering**

Blijvende vertegenwoordiging van de dienst Onderwijsondersteuning van de stad in de besturen van het LOP basis- en secundair onderwijs.

Actuele vertegenwoordiging van de stad in het LOP door de coördinator-secretaris O.O.M.:

- LOP basisonderwijs
 - Dagelijks bestuur
 - Plenum

- LOP secundair onderwijs
 - Dagelijks bestuur
 - Plenum
 - Agendacommissie
 - Bemiddeling- en oriënteringcel

- **Nieuw**
De stad werkt structureel samen met de onderwijsvertrekkers van het niet-leerplichtonderwijs wat betreft opleidingen voor het stadspersoneel.
 Zowel opleidingen op maat als structureel kunnen worden uitgewerkt. Een officieel (deel)certificaat kan worden afgeleverd.

- **Nieuw**
De stad werkt samen met de Mechelse onderwijsverstrekkers ter ondersteuning van hun opleidingsaanbod voor specifieke doelgroepen.
 - Bijvoorbeeld computercursussen voor senioren. Het CVO geeft de cursus, de stad voorziet accommodatie en komt voor een deel tussen in de kostprijs. Een officiële proclamatie kan na afloop van de cursus de kers op de taart zijn.

- **Nieuw**
De stad formuleert mee een (hernieuwde) visie op volwasseneneducatie en welke regiefunctie zij hierbij wil opnemen.
 Hiervoor is een domeinoverschrijdende aanpak noodzakelijk. Welzijn, cultuur, gelijke kansen, diversiteit, enzovoort zijn domeinen die het begrip "volwasseneneducatie" mee vorm kunnen geven.

- **Continuering en uitbreiding**
De dienstoverschrijdende samenwerking tussen onderwijs en welzijn is voor het basis- en secundair onderwijs positief geëvolueerd. Het blijft noodzakelijk om deze samenwerking als stad te blijven faciliteren en regisseren, alsook uit te breiden voor de partners van het niet-leerplichtonderwijs.
 - Bijvoorbeeld het ondersteunen van acties voor kansengroepen in functie van levenslang en levensbreed leren (volwasseneneducatie): het ondersteunen van zelforganisaties, sensibilisering van de kansengroepen enz.

- **Continuering**
De stad blijft de afstemming op de lokale arbeidsmarkt en de noden in functie van de onderwijsverstrekkers mee opvolgen en ondersteunen.

- **Nieuw**
Een structurele samenwerking realiseren tussen het 'Sociaal Huis Mechelen' in functie van het doorverwijzen van burgers (en vooral van kansengroepen) die vragen hebben over 'volwasseneneducatie' (cfr. Studiewijzer voor inburgeraars en CLLB).

- **Continuering**
Blijvende integratie van de school in de wijk/dorp. Samenwerking tussen de wijk- en dorpsmanagers en de scholen blijft een belangrijk aandachtspunt. Het door de stad nieuw opgerichte 'wijkwerkersoverleg' mag geen lege doos zijn.

- **Continuering**
De stad blijft haar contacten met Vervoersmaatschappij De Lijn optimaliseren om de bustrajecten in functie van de studenten/cursisten in Mechelse scholen en opleidingscentra positief te blijven realiseren.

- **Continuering**
De stad blijft haar contacten met intercommunales zoals Pidpa, Igemo, Ivarem, enzovoort optimaliseren wanneer in de respectieve bestuursorganen beslissingen worden genomen die betrekking hebben op het onderwijs..

3. De lokale overheid die onderwijsflankerende onderwijsprojecten ontwikkelt in het kader van het creëren van gelijke onderwijskansen en een brede persoonsvorming

- **Continuering**
Het overbruggingskrediet voor anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs.

Onthaalonderwijs is onderwijs voor anderstalige nieuwkomers ter bevordering van hun taalvaardigheid Nederlands en ter bevordering van sociale integratie. De Vlaamse overheid subsidieert de basisscholen die onthaalonderwijs inrichten, waardoor ze aanvullende lestijden kunnen inrichten. Om van deze Vlaamse subsidie te kunnen genieten, moeten er in de school minstens zes (vier indien het een autonome lagere school betreft) anderstalige nieuwkomers ingeschreven zijn.

De financiële tussenkomst van de stad Mechelen is bedoeld voor scholen op Mechels grondgebied die anderstalige nieuwkomers opvangen, maar nog niet voldoende leerlingen hebben om in aanmerking te komen voor subsidiëring door de Vlaamse overheid.

- **Continuering**
De toelage 'extra-murosactiviteiten' in het basisonderwijs en buitengewoon secundair onderwijs.

Deze toelage is bedoeld voor leerlingen die in Mechelen wonen en er schoollopen in het basisonderwijs (gewoon en buitengewoon) en het buitengewoon secundair onderwijs die deelnemen aan meerdaagse extra-murosactiviteiten, namelijk bos-, plattelands-, openlucht- en zeeklassen. De toelage wordt eenmalig toegekend en bedraagt 50 euro, die rechtstreeks aan de ouders wordt betaald. Indien de leerlingen bij het OCMW geregistreerd staan in het kader van een OCMW-toelage, wordt de extra-murostoelage verhoogd tot de totale kostprijs van het verblijf met een maximum bedrag van 150 euro.

- **Continuering**
De toelage voor het vervoer van en naar het zwembad en vervoer in het kader van de voor- en naschoolse opvang in het basisonderwijs.

Beide onderwijsnetten basisonderwijs ontvangen een toelage voor het vervoer van en naar het zwembad en het vervoer in het kader van de voor- en naschoolse opvang.

- **Nieuw**
Financiële ondersteuning voor het vervoer van leerlingen 1ste graad secundair onderwijs van en naar het zwembad en de sporthal.

In de eerste graad secundair onderwijs is zwemmen nog voorzien in de eindtermen. Voor scholen met een groot kansarmoedepubliek is de financiële uitgave van leerlingenvervoer een knelpunt.

- **Continuering en uitbreiden**

Regisseren en financieel ondersteunen van het PrOS-project (Probleemgedrag Op School) in het basis- en secundair onderwijs en het Zorgproject in het volwassenenonderwijs

Het PrOS-project heeft als doel een problematische schoolloopbaan bij kinderen en jongeren te deblokkeren via een kortdurende, intensieve begeleiding van maximum drie maanden. Het project richt zich naar jongeren in het basisonderwijs en het secundair onderwijs in samenwerking met het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg De Pont.

PrOS basisonderwijs: 10 tot 12-jarigen

PrOS secundair onderwijs: 12 tot 18-jarigen

De uitbreiding binnen het PrOS-project basisonderwijs voor de 8-9-jarigen wordt door de onderwijsvertegenwoordigers sterk aanbevolen.

Het Zorgproject voorziet begeleiding voor cursisten die een opleiding volgen met als doel het behalen van een diploma secundair onderwijs en die met specifieke problemen worden geconfronteerd waardoor er zich problemen stellen in de studiehouding, in het contact met leerkrachten en in de motivatie.

Huidige doelgroep:

- cursisten die een opleiding volgen in Mechelen binnen het studiegebied algemene vorming (Tweedekansonderwijs);
- cursisten die in Mechelen de opleiding 'aanvullende algemene vorming' van het studiegebied algemene vorming (Tweedekansonderwijs) combineren met een 'diplomagerichte' opleiding van een ander studiegebied in het secundair volwassenenonderwijs

De doelgroep breidt zich uit:

- door uitbreiding van het aantal diplomagerichte trajecten, breidt ook het aantal potentiële probleemsituaties uit;
- de VDAB verwijst meer en meer zwakkere cursisten door. Er zijn ook cursisten met een diploma op zak, maar die langdurig werkloos zijn en met probleemsituaties geconfronteerd worden en daarvoor is extra begeleiding noodzakelijk;
- NT2-cursisten vergen meer ondersteuning dan alleen maar studietrajectbegeleiding.

Extra financiële ondersteuning voor het Zorgproject is noodzakelijk.

- **Continuering**

Regisseren en financieel ondersteunen van het project carrousel leerlingen

De doelstelling van het project "carrousel leerlingen" is een tijdelijke opvang en begeleiding te voorzien in een alternatief circuit van jongeren met regelmatige schooluitval om een verdere loopbaan te kunnen uitbouwen naar werk of opleiding toe.

Het project richt zich tot die jongeren waarvoor de huidige beschikbare ondersteuning onvoldoende is en die duidelijk moeilijkheden hebben zich in een schoolse context te handhaven (vaak tuchtmaatregelen, regelmatige uitsluitingen, chronisch spijbelen, wekerende acting-out problematieken).

De doelgroep bestaat concreet uit leerplichtige jongeren van het secundair onderwijs die in Mechelen wonen en ook hun laatste school moet een Mechelse school zijn. In samenwerking met o.a. het CLB wordt vooraf ingeschat in welke mate deze jongeren baat kunnen hebben bij extra langdurige begeleiding, inclusief het zoeken naar een goede daginvulling.

- **Continuering + uitbreiding**

- Regisseren en financiële ondersteuning van projecten die de taalachterstand bij kleuters, kinderen en jongeren tegengaan, alsook de taalachterstand en betrokkenheid van ouders met de school.***

Taalachterstand bij ouders en leerlingen is nog steeds een hinderpaal om goed onderwijs te kunnen verstrekken. Sommige ouders, vooral van kansarme en allochtone gezinnen hebben te weinig betrokkenheid met de school.

- Voorleesproject 'Thee met boekjes' (continuering)
In het kader van het voorleesproject "Thee met boekjes" gaan vrijwilligers een vijftal keren voorlezen in een gezin waar (nog) niet de gewoonte bestaat om voor te lezen. Vaak betreft het gezinnen waar het Nederlands niet de voertaal is. Er wordt voorgelezen aan kinderen tussen vijf en zeven jaar bij wie een taalachterstand is vastgesteld. De stad voorziet in de verzekering van de vrijwilligers. Samenwerkende partners zijn de CLB's en de stedelijke bibliotheek. Dit voorleesproject is vooral actief tijdens de maanden april, mei en juni.
- Het Onderwijsopbouwwerk in Mechelen garanderen (continuering)
Het Onderwijsopbouwwerk is een belangrijke peiler om gelijke onderwijskansen in Mechelen te realiseren. Het aandeel van kleuters afkomstig uit gezinnen gekenmerkt door taalarmoede en/of een migratiegeschiedenis neemt verder toe, waardoor het belangrijk is om vroeg in de schoolloopbaan kansenverhogend tussen te komen. Prioritair dient de focus te worden gelegd op ouderbetrokkenheid in het kleuter- en lager onderwijs. De inzet van Onderwijsopbouwwerk in Mechelen mag niet worden afgebouwd. Ook hun hulp bij het invullen van de studietoelagen voor de specifieke doelgroepen is voor de onderwijspartners een belangrijke ondersteuning.
- Project "School en Ouders" (continuering)
De subsidie wordt verleend aan basisscholen die de ouderbetrokkenheid van maatschappelijk kwetsbare ouders verhogen. Meer concreet ondersteunt de stad projecten die:
 - maatschappelijk kwetsbare ouders op een positieve manier in contact brengen met de school;
 - maatschappelijk kwetsbare ouders kennis laten maken met de klas- en schoolwerking;
 - de kennis van directie en leerkrachten over de leefwereld van maatschappelijk kwetsbare gezinnen (ouders en leerlingen) bevorderen;
 - de dialoog bevorderen tussen de school en maatschappelijk kwetsbare ouders.
- SNeL-project (continuering)
Het SNeL-project (Spelend Nederlands Leren) heeft tot doel anderstalige kinderen en jongeren tijdens de zomervakantie de kans te geven om op een speelse manier meer Nederlandse taalvaardigheid aan te leren of gewoon het Nederlands te onderhouden.

SNeL is ingedeeld in twee doelgroepen op basis van leeftijd:
 - Kinderen tussen 6 en 12 jaar: lagere school
 - Jongeren tussen 12 en 18 jaar : secundaire school
De doelgroep SNeL voldoet aan volgende voorwaarden:
 - wonen en/of schoollopen in Mechelen (voorrang wordt gegeven aan kinderen die wonen en schoollopen in Mechelen);

- maximum 2 jaar les volgen in het Nederlandstalig onderwijs. Voorrang wordt gegeven aan kinderen die nog geen jaar in het Nederlandstalig onderwijs zitten. Ook de vorige scholen waar het kind/de jongere was ingeschreven, tellen mee;
 - thuis geen Nederlands spreken;
 - nog niet hebben deelgenomen aan het SNeL-project.
- Toelage aan Centrum Basiseducatie Open School voor NT2 (continuering)
Het betreft een jaarlijkse toelage voor de actie organisatie programma's taalstimulering Nederlands onkundige vrouwen'.
 - Proefproject "Cultuur Onderwijs Antwerpen Mechelen" (CKAM) (continuering)
In centrumsteden zoals Antwerpen en Mechelen zijn er kleuterscholen met een grote populatie anderstaligen en anderstalige nieuwkomers. Kleuterleid(st)ers, die werken in een kleuterklas met een grote mix van culturen en met kinderen die de Nederlandse taal beperkt beheersen, stellen vast dat het huidige cultuuraanbod niet altijd voldoende afgestemd is op deze doelgroep. De realiteit in een dergelijke kleuterklas anno 21ste eeuw is op korte tijd sterk veranderd en het vraagt van de kleuterleidsters heel wat inventiviteit om met deze realiteit om te gaan. Een bezoek aan een museum of een theater dat niet vertrouwd is met deze nieuwe kleuterklasmix loopt dan meestal ook niet zoals doorgaans wordt verwacht. Zowel vanuit de stad Mechelen als de stad Antwerpen wil men een traject opzetten om deze participatiedrempel aan te pakken. Algemeen Onderwijsbeleid en Cultuur, Jeugd en Sport Antwerpen en de Mechelse stadsdiensten Onderwijsondersteuning en Cultuurontwikkeling ontwikkelen een traject voor de cultuurpartners en het kleuteronderwijs van beide steden. Door te participeren aan het project ontwikkelen de partners extra know-how en producten die beter zijn afgestemd op het doelpubliek.

Het traject heeft de volgende doelen:

- betrokkenheid en samenwerking tussen onderwijs en de culturele sector verhogen;
- achterhalen hoe je als cultuurpartner werkt in en voor deze kleuterklas populatie:
 - welke methodes en instelling gebruik je?
 - welke methodes sluiten aan bij het kleuteronderwijs of worden hier gebruikt?
 - wie is de doelgroep en welke noden en mogelijkheden heeft deze?
 - moet je bestaande zaken aanpassen?
 - wat zijn mogelijke participatiedrempels?
- Werken aan cultuur en vanuit cultuur rond taalbeleid/taalstimulering:
 - in welke mate kunnen cultuurproducten/producties ingezet worden om aan taalstimulering te doen?
 - zorgt een cultuuraanbod dat inzet op taalstimulering voor een extra motivatie om te participeren?
 - voor welke taaldoelen kunnen culturele partners ondersteuning geven voor het onderwijs?
- Ervaringen delen, good practices uitwisselen en documenteren om die vervolgens om te zetten in een draaiboek, in studiemomenten of publicaties.

- Ontwikkelen en actualisering van en mee zoeken naar een taalstimuleringsaanbod voor het basisonderwijs (continuering en uitbreiding)
 - Vakantie- en verteltassen
 - Kamishibai
- Tolkendienst efficiënter organiseren (nieuw)
Tot 2010 werd de tolkdienst door de stad Mechelen georganiseerd. De onderwijspartners evalueren deze werking positief en efficiënt. Vanaf 1 januari 2011 is de tolkdienst provinciaal georganiseerd. De scholen ervaren een omslachtige procedure, waardoor een tolk niet tijdig kan worden ingezet. De onderwijsvertegenwoordigers vragen aan de stad om haar regiefunctie op te nemen en een efficiëntere organisatie van de provinciale tolkdienst te realiseren.
- Theatervoorstellingen met aangepast taalniveau voor cursisten NT2 in CVO's ondersteunen (nieuw)

- **Continuering en uitbreiden**

- ***Regisseren en financieel ondersteunen van specifieke activiteiten/projecten voor leerkrachten en kandidaat-leerkrachten in het kader van preventie en veiligheid***

- Workshops "omgaan met agressie"
De demoesessie bestaat uit twee modules: een module verbale agressie en een module fysieke agressie. Een professionele organisatie ondersteunt scholen in het voorkomen en bestrijden van veiligheids- en criminele problemen. Tijdens de vorming wordt vertrokken vanuit de dagelijkse realiteit. Het is niet de bedoeling om leerkrachten te leren vechten, maar wel om hen specifieke gemakkelijke, doch efficiënte technieken aan te leren om te ontsnappen aan geweld of erop te zijn voorbereid. Het doel van de workshops is om leerkrachten, CLB, secretariaatsmensen, leerlingbegeleiders, directies, enzovoort te informeren, proactief te sensibiliseren en te trainen in het voorkomen van en het omgaan met verbaal en fysiek gedrag. Omdat preventieve acties als een belangrijke nood worden gevoeld, wordt de methodiek van "herstelgericht werken" sterk aanbevolen. Een samenwerkingsverband met de partners van het ProS-project wordt voorgesteld. Deze workshops zijn ook nuttig voor de cursisten in de lerarenopleiding.

- **Continueren en uitbreiden**

- ***Regisseren en financieel ondersteunen van specifieke activiteiten/projecten voor leerlingen basis- en secundair onderwijs en kandidaat-leerkrachten in het kader van preventie en veiligheid.***

Thema's die een belangrijke ondersteuning zijn voor de secundaire scholen:

- Drugs – bijvoorbeeld Toneelvoorstelling "TRIP"
"TRIP" is een toneelvoorstelling voor leerlingen uit het 4de jaar secundair onderwijs (ASO, TSO, KSO, (D)BSO, Syntra en BuSO). Ook aan te bevelen voor cursisten in het hoger onderwijs: sociale richtingen en lerarenopleiding.
- Cyberpesten – bijvoorbeeld toneelvoorstelling "Bad Girlz Rule"
"Bad_Girlz_Rule" is een toneelvoorstelling voor leerlingen uit het 3de jaar secundair onderwijs (ASO, TSO, KSO, (D)BSO, Syntra en BuSO).
- Geweld binnen (partner)relaties – bijvoorbeeld "Tiran-nie-soe"
"Tiran-nie-soe" is een toneelvoorstelling voor jongeren van het 5de jaar secundair onderwijs. Doelstelling is om informatie aan te bieden, opvang te verzorgen en een netwerk uit te bouwen voor ondersteuning en begeleiding van jongeren.

Thema's die een belangrijke ondersteuning zijn voor basisscholen:

- o pesten in het algemeen;
- o gebruik en misbruik van internet en chatrooms, cyberpesten;
- o verliefd zijn;
- o 'anders zijn' (vreemdeling, andere godsdienst, mindervalide,...)
- o kinderen in een echtscheidingssituatie;
- o weerbaarheid.

• **Continuering**

Regisseren van het "samenwerkingsprotocol onderwijs-parket-politie

De doelstelling van dit samenwerkingsprotocol is een duidelijkere en meer transparante communicatie creëren tussen de drie actoren 'onderwijs', 'parket' en 'politie' opdat een meer geïntegreerde aanpak van agressie en criminaliteit in en rond de scholen en de spijbelproblematiek kan worden gerealiseerd.

• **Continuering**

Toelage voor morgen-, middag-, avond- en woensdagnamiddagopvang in het basisonderwijs

De stad betoelaagt de geleverde prestaties van de begeleiders, alsook een extra toelage voor de prestaties van de directies. De toelage bedraagt 5 euro per begeleider, die een effectieve prestatie levert van 30 minuten. De betoelaagde opvang valt steeds buiten de verplichte opvang van 15 minuten die de scholen vóór en na de lessen dienen te voorzien, zowel in de voor- als namiddag.

• **Continuering**

Gratis uitlenen van theaterkoffers, spelen,.. voor onderwijs in het kader van diversiteitseducatie.

- o Oost West Thuis Feest (basisonderwijs en 1ste graad secundair onderwijs)
Iedereen feest en iedereen feest graag! Omdat je trouwt, omdat je papa jarig is, omdat je voetbalploeg gewonnen heeft, ...Wat hebben feesten eigenlijk te maken met cultuur of religie? En zijn feesten anders in andere culturen?
Met deze koffer blijf je op de hoogte van de feesten op de interculturele jaarkalender. Bovendien kan je deze feesten tot in de klas brengen.
Gratis - Waarborg: 25 euro.
- o Nouncha (lagere school: 9-12 jaar)
Deze theaterkoffer geeft je het decor, de kostuums en de teksten voor de opvoering van het Marokkaanse sprookje Nouncha (Assepoester).
De leerkracht kan ook voorlezen uit tal van boeken uit de literatuurkoffer.
Gratis – Waarborg 25 euro.
- o Vluchtelingen (lager en secundair onderwijs)
De dienst diversiteit verzamelde spelmethodieken om kinderen en jongeren bewust te maken van de vluchtelingenproblematiek. Er zijn ook enkele taalvriendelijke methodieken in deze koffer om aan de slag te gaan met vluchtelingenkinderen zelf.
Gratis – Waarborg 25 euro.
- o Hanne en Hassan (lagere school vanaf 9 jaar en eerste graad secundair onderwijs)
Educatief spel over culturele verschillen. Een culturele ontdekkingsstocht gegoten in een gezelschapsspel dat gebaseerd is op het "ganzenbord"-principe. De thema's zijn gegrepen uit het dagelijkse leven. Hoe meer vragen de speler correct beantwoordt, hoe meer personen (van verschillende origine) hij mag meenemen naar het eindpunt: een fantastische interculturele bruiloft. Dit gezelschapsspel (dat best met grotere groepen kan gespeeld worden) wil zowel jong als oud aanzetten om met een open, respectvolle blik te kijken naar andere culturen.
Gratis.

- Intercultureel spelenboek (basis- en secundair onderwijs)
Een boek boordevol leuke interculturele (groeps)spelen, opgesteld door het Centrum voor Informatieve Spelen.
- Stuntman & Bobby (secundair onderwijs)
Tijdens een **stadswandeling** ervaar je hoe (on)toegankelijk de stad is voor personen met een handicap. De deelnemers trekken in duo met een routekaart de stad in.
Je krijgt een opdracht die je binnen het uur tot een goed einde moet brengen.
Maar met de opdracht krijg je ook een handicap mee. Je kan niet horen, zien of lopen. Gewapend met een begeleider, "blindenstok" of rolstoel ga je dan opweg.
Nadien volgt een nabespreking waarbij de deelnemers hun ervaringen uitwisselen.
Gratis – Waarborg: 100 euro
- Jongeren, islam/levensbeschouwing en gender (secundair onderwijs vanaf 2de graad)
Deze methodiekendoos bevat 8 methodieken die gericht zijn op het voeren van een diepgaand gesprek met jongeren over identiteit, relatievorming, levensbeschouwing, ...De methodiek werd ontwikkeld door Motief vzw en Ella en is in de eerste instantie gericht op groepen moslimjongeren. Maar je kan het spel mits aanpassing ook doen met groepen van verschillende levensbeschouwingen.
Gratis.
- Prinsessen en Players (secundair onderwijs vanaf 15 jaar tot 20 jaar)
Een educatieve bundel om jongeren te sensibiliseren over rolpatronen en stereotype man-vrouwverhoudingen. De bundel bestaat uit:
 - een dvd-spel met tien ludieke sketches waaraan de jongeren zelf een vervolg mogen breien. In elk van deze sketches staat een stereotiep rolpatroon centraal;
 - elf methodiekenfiches met gevarieerde werk- en spelvormen. De methodieken zijn herkenbaar voor iedereen en kunnen in alle jongerengroepen gebruikt worden;
 - een handleiding.
 Gratis.
- Gen-Basec (leerkrachten, directies, personeel van de scholen basis- en secundair onderwijs)
Een spelmethodiek om het genderthema in de school aan te kaarten. Met deze methodiek kan je nagaan in hoeverre je op school jongens en meisjes misschien toch stereotiep benadert.
- Verliefd, verloofd, getrouwd (leerkrachten, CLB-medewerkers, intermediairen die met jongeren en of (ouder)groepen van diverse origine werken)
Deze box bevat achtergrondinformatie over relatievorming en huwelijksmigratie bij Turkse en Marokkaanse jongeren, en methodieken en beeldmateriaal om het thema op school of in een vereniging aan te kaarten. De DVD's, met getuigenissen uit Marokko, Turkije en België, vormen het uitgangspunt om met jongeren, ouders en koppels in gesprek te gaan rond het thema huwelijk en migratie in een multiculturele context.

• **Continuering**

Materiële, financiële en coördinerende ondersteuning in het kader van verkeerseducatieve projecten voor scholen.

- Regisseren van de coördinatiegroep "duurzaam naar school"
In het kader van de Vlaamse toelage voor het pilootproject "leerlingenvervoer" (2006-2007/2007-2008) en het project "Duurzaam naar School" (2008-2009/2009/2010) werd (verplicht) een stuurgroep "O.O.G. (Overleg Onderwijs Gemeente) opgericht. Nadat de Vlaamse subsidie in het kader van "Duurzaam naar School" niet meer werd goedgekeurd, pleitten de onderwijspartners voor het behoud van het overleg dat hieruit was gegroeid. De coördinatiegroep "Duurzaam naar School" werd met akkoord van het stadsbestuur opgericht als continuering van de bestaande samenwerking tussen scholen en diensten omtrent verkeerseducatie en duurzame mobiliteit.
- Gratis uitlenen van het mobiele fietsbehendigheidsparcours (continuering + uitbreiding)
In samenwerking met de Sociale Werkplaats 't Atelier, wordt het mobiele fietsbehendigheidsparcours gratis uitgeleend aan Mechelse scholen. De scholen zijn vragende partij om dit materiaal gratis naar de scholen te brengen, te plaatsen op de speelplaats en terug op te halen. Momenteel is het vervoer betalend.
- Fietscontroles leerlingen basis- en secundair onderwijs
De gemeenschapswachten organiseren jaarlijks fietscontroles in de Mechelse scholen.
- Blijvende inzet van gemeenschapswachten als gemachtigd opzichters aan de scholen ter bevordering van een veilige schoolomgeving
Gemachtigde opzichters zijn een belangrijk veiligheidsaspect in de schoolomgevingen tijdens de spitsuren. Scholen hebben onvoldoende mogelijkheden om deze veiligheidsopdracht door eigen personeel te laten uitvoeren. De onderwijspartners blijven de inzet van de gemeenschapswachten als gemachtigd opzichter sterk waarderen.
- Infrastructurele aanpassingen in de schoolomgevingen ter bevordering van de veiligheid in en rond de scholen
Zowel infrastructurele maatregelen alsook specifiek straatmeubilair blijft belangrijk om de zichtbaarheid van een schoolse omgeving aan te duiden.
- Ondersteuning van educatieve verkeerseducatie op school door behoud van de toelage "Duurzame Educatieve Verkeersprojecten voor basisscholen"
De toelage "Duurzame Educatieve Verkeersprojecten voor basisscholen" biedt ondersteuning bij:
 - verkeers- en mobiliteitseducatie op school, waarbij de ontwikkelingsdoelen en eindtermen de leidraad zijn;
 - verkeerseducatieve projecten op school met extra aandacht voor de betrokkenheid van de ouders, veiligheid en gezondheid, milieuaspecten en innovatie.
- Blijvende jaarlijkse inzet van politie rond verkeerseducatie op school
 - Het fietsexamen voor het 6de leerjaar en het fietsevenement voor het 5de leerjaar basisonderwijs betekent een belangrijke ondersteuning voor de Mechelse basisscholen in het kader van verkeerseducatie.
 - Bezoek van de wijkagent aan de kleuterscholen.
 - Bezoek van de basisscholen aan het politiecommissariaat.

- Bromfietsproject "Snugger Snorren" voor leerlingen van het 4de leerjaar secundair onderwijs.
- Preventieproject "Wel jong, niet Gek!" voor leerlingen van het 6de leerjaar secundair onderwijs.

- **Steeds terugkomende vraag**

Gratis aanbod van stedelijke musea, tentoonstellingen en ander didactisch verantwoord aanbod voor leerlingen uit Mechelse scholen.

Mechelen heeft cultureel-historisch heel wat te bieden. De onderwijspartners blijven vragende partij om stedelijke initiatieven gratis aan te bieden aan leerlingen uit Mechelse scholen. De uitwerking van educatieve pakketten om het Mechelse erfgoed te ontdekken in klasverband, blijft een nood. Er zijn een aantal positieve initiatieven uitgewerkt, die worden toegejuicht, zoals "het peter-/meterschap skeletten Sint-Romboutskerkhof", het erfgoedontwikkelingsproject "trein", het pakket "het grote Sint-Romboutsgeheim". "Wek de Sint" juichen basisscholen toe. Het aanbod van dit initiatief voldoet echter onvoldoende aan de vraag van de Mechelse basisscholen. Slechts enkele kinderen kunnen aan deze activiteit deelnemen.

- **Continuering en uitbreiding**

Coördineren van het E.H.B.H.-project (Eerste Hulp Bij Huiswerk) en afstemmen op andere huiswerkbegeleidingsinitiatieven in het basisonderwijs en de 1ste graad secundair onderwijs.

Naast het E.H.B.H.-project bestaan er ook andere initiatieven vanuit de lerarenopleiding. Dit aanbod is minimaal. De onderwijsvertegenwoordigers vragen aan de stad haar regiefunctie te gebruiken om in samenwerking met de hogeschool een ruimer aanbod huiswerkbegeleiding te realiseren voor zowel het basisonderwijs als de 1ste graad van het secundair onderwijs.

- **Continuering en uitbreiding**

Scholen ondersteunen bij sociaal-economische problemen waarmee leerlingen en cursisten worden geconfronteerd.

Onder leerlingenpopulatie in de Mechelse scholen en haar regio wordt een toenemende multiculturaliteit en kansarmoede vastgesteld. Niet alleen het leerplichtonderwijs, maar ook het volwassenenonderwijs wordt meer en meer geconfronteerd met sociaal-economische problemen. De scholen ervaren in de voorbije jaren een positieve evolutie wat het ondersteuningsaanbod betreft:

- Opvoedingswinkel Mechelen
Wordt als zeer zinvol en adequaat ervaren door de scholen. Het vormingsaanbod is zeer efficiënt
- Pilootproject onderwijs <> armoedeoverleg
Het aanbod van vorming rond concrete casussen (armoede) wordt door de onderwijspartners positief geëvalueerd.

Toch is het in de praktijk nog altijd niet eenvoudig om aan leerlingen/cursisten en ouders bij concrete probleemsituaties een gepaste oplossing te bieden.

Bijvoorbeeld in het kader van "wonen" komen ouders/cursisten aankloppen bij de directie. Wanneer een woning onbewoonbaar wordt verklaard, waar moet men dan terecht? De onderwijspartners vragen aan de stad om in samenwerking met het OCMW en andere welzijnspartners een overzichtelijke procedure op te stellen waar men terecht kan met specifieke dringende vragen.

- **Nieuw**

De stedelijke bibliotheek uitbreiden naar een kennisexpertisecentrum van de 21ste eeuw ("Lighthouse of knowledge").

In het vooruitzicht van de nieuwe stedelijke bibliotheek wordt gevraagd of catalogi van de onderwijspartners en van de stadsbibliotheek zowel digitaal als fysiek aan elkaar kunnen worden gelinkt. Ook een ruimte voor hogeschoolstudenten en andere cursisten om 'op verhaal' te komen is een nood.

- **Continuering**

- ***Coördineren en financieel ondersteunen van projecten voor onderwijsflankerende projecten voor de partners van het niet-leerplichtonderwijs: projectenfonds.***

Flankerend onderwijs staat voor een onderwijsbeleid dat in samenwerking met de lokale partners wordt ontwikkeld vanuit de lokale situatie en complementair is aan het Vlaamse onderwijsbeleid. Binnen de uitgangspunten van het flankerend onderwijsbeleid van de stad Mechelen staan voor dit reglement de volgende thema's centraal:

- bevorderen van gelijke onderwijskansen met aandacht voor maatschappelijk kwetsbare leerlingen, studenten en cursisten;
- promoten van Mechelen als onderwijsstad/studentenstad;
- bevorderen van de doorstroming van het secundair onderwijs naar het niet-leerplichtonderwijs;
- bevorderen van de doorstroming van het onderwijs naar de arbeidsmarkt bij voorkeur naar knelpuntberoepen.

Het bedrag van de subsidie bedraagt minimum 250 euro en maximum 1000 euro. Het totale budget is 5000 euro.

- **Continuering en uitbreiding**

- ***De stad neemt haar regierol op door met de betrokken partners een concreet actieplan op te stellen in het kader van de schoolse achterstand.***

Schoolse vertraging is het verschil in leerjaren tussen het leerjaar waarin de leerling op grond van zijn geboortjaar en bij normale studievordering zou moeten ingeschreven zijn, en het leerjaar waarin de leerling daadwerkelijk is ingeschreven.

Zowel in het lager als het secundair onderwijs scoort Mechelen hoog op schoolse vertraging, namelijk 30,1% en 15,8%. De gemiddelde schoolse achterstand van de Vlaamse centrumsteden is 24,9% en 13,2%.

- **Continuering en uitbreiding.**

- ***De stad coördineert de taskforce capaciteit basisonderwijs en neemt haar regiefunctie op om de capaciteitsproblematiek in het onderwijs gecoördineerd aan te pakken. Een centrale stedelijke studiecél, waarin alle aspecten van mobiliteit, ruimtelijke planning, vastgoed, woonuitbreiding, GIS, ... geïntegreerd in kaart worden gebracht.***

Volgens een capaciteitsanalyse van de dienst Onderwijssteuning van de stad Mechelen, zal in het basisonderwijs de capaciteitsproblematiek op haar toppunt zijn in het schooljaar 2023-2024 met meer dan 800 plaatstekort in vergelijking met het schooljaar 2011-2012. Voor het secundair onderwijs is het schooljaar 2026-2027 het hoogtepunt van de stijging van het leerlingenaantal tot bijna 1200.

De lokale taskforce capaciteit is een belangrijke overlegstructuur om de verschillende onderwijsnetten en de specifieke stedelijke diensten rond capaciteitsdossier rond de tafel te brengen en in consensus concrete bouwaanvragen snel en efficiënt te realiseren. De ondersteuning van de stad is onontbeerlijk en samenwerking tussen de verschillende stadsdiensten noodzakelijk.

Een centrale stedelijke studiecél is voor Mechelen noodzakelijk geworden. Een verantwoorde en objectieve meerjarenanalyse van o.a. de capaciteitsproblematiek in het onderwijs, kan niet worden aangepakt met losse ad hoc onderzoeken, maar dient geïntegreerd te worden in een centrale stedelijke studiecél.

4. De lokale overheid die voor onderwijs nog andere concrete voordelen voorziet

- **Continuering**

Onderwijsinstellingen kunnen voor schoolse activiteiten gratis gebruik maken van stedelijke infrastructuur

Het betreft concreet:

- de zalen onder het beheer van het Cultuurcentrum Mechelen
 - stadsschouwburg
 - Minderbroederscomplex
 - Leliëndaal
 - Stadsfeestzaal
- de zalen onder het beheer van de dienst Jeugd
 - Perron M
 - Jeugdcentrum Meteko
- de zalen onder het beheer van wijk- en dorpzaken
 - wijkzaal Arsenaal
 - wijkhuis Battel
 - Dorpshuis Heffen
 - Dorpshuis Hombeek
 - Dorpshuis Lees
 - Wijkhuis Mechelen Zuid
 - Wijkhuis Nekkerspoel
 - Wijkhuis M. Ghandistraat

- **Continuering**

Toelage voor scholen ter ondersteuning van afvalpreventie, hergebruik en selectieve inzameling.

In samenwerking met Igemo geeft de stad een toelage ter ondersteuning van scholen die deelnemen aan het project "afvalpreventie, hergebruik en selectieve inzameling".

- **Continuering**

De tarieven van de uitleendienst blijven voor Mechelse scholen gereduceerd tot 25% van de normale uitleenprijs.

- **Continuering + uitbreiding**

De stad faciliteert de jaarlijkse zitdagen van de Vlaamse overheid in Mechelen omtrent studietoelagen en coördineert uitwisselingsmomenten van expertise en ervaringen.

- **Continuering**

De stad voorziet jaarlijks gratis strooizout voor elke school in functie van het sneeuwvrij maken van de schoolomgeving.

- **Continuering en uitbreiding**

De stad regisseert de capaciteitsproblematiek in het basisonderwijs door de coördinatie te doen van de taskforce 'capaciteits-problematiek basisonderwijs'. Daarnaast zijn er ook bij een aantal partners van het niet-leerplichtonderwijs infrastructuurtekorten. De onderwijspartners vragen aan de lokale overheid om voor deze problematiek mee te zoeken naar oplossingen.

- **Continuering**

Naast de projectsubsidies "Flankerend Onderwijsbeleid" van Vlaanderen, blijft de stad (dienstoverschrijdend) actief meezoeken naar subsidiekanalen en projectinitiatieven ten behoeve van het onderwijsveld in samenwerking met O.O.M.

- **Nieuw**

- ***Inzet van de stedelijke veegmachines in de Mechelse scholen.***

- De scholen zetten heel veel in op recyclage, afvalpreventie, duurzaam productengebruik e.d. De reinheid van lokalen, gangen en speelplaats is een dagelijkse bekommernis. De onderwijsverstrekkers vragen aan de stad om tweemaal in een schooljaar de veegmachines in te zetten op de speelplaatsen, bij voorkeur één week vóór het schoolfeest (einde schooljaar) en één keer op het einde van de herfstvakantie (november).

- **Continuering en uitbreiding**

- ***Mechelen creëert een leerkracht- en cursistvriendelijk parkeerbeleid door middel van:***

- aangename en verkeersveilige schoolomgevingen te blijven realiseren;
 - meer gratis randparkings, die een snelle bereikbaarheid van het stadscentrum garanderen;
 - oplossen van het parkeerprobleem in Mechelen Noord voor de cursisten van Syntra, dat gecreëerd wordt doorgeparkeerde trailers langs de straat;
 - signalisatie “hogeschool” voorzien op de Mechelse ring.
 - bereikbaarheid van alle onderwijsinstellingen te garanderen tijdens de werken aan het nieuwe station en de stationsomgeving;
 - behoud van de werknemerskaart (250 euro/jaar) om voor leerkrachten die lesgeven in de binnenstad, parkeren alsnog mogelijk te maken.

- **Nieuw**

- ***De stad realiseert een betere bereikbaarheid van de verschillende onderwijsinstellingen te voet/per fiets/openbaar vervoer door:***

- openstelling van campus Kruidtuin d.m.v. het creëren van een doorgang in het Kruidtuinpark en via het verbreden van de toegang aan de Augustijnenstraat;
 - wandel- en fietspad aan te leggen tussen de Dijle en het Douaneplein, wat momenteel een braakliggend stuk grond is. Kan gebruikt worden om een toegang te creëren voor wandelaars van de nieuw aan te leggen parking naar de stad;
 - de voetgangersbrug over de Leuvense vaart ter hoogte aan de Vaartdijk en de Geerdegemvaart terug open te stellen.

Concreet actieplan

1. Alvorens het *onderwijsmemorandum* publiek te maken, wordt de tekst ter aktename voorgelegd in de respectieve stuurgroepen O.O.M. basis- secundair en niet-leerplichtonderwijs.
2. Na aktename in O.O.M. worden volgende acties ondernomen, bij voorkeur vóór de zomervakantie 2012:
 - Het *onderwijsmemorandum 2013-2019* wordt door middel van een perscommuniqué kenbaar gemaakt aan de media.
 - Het *onderwijsmemorandum 2013-2019* wordt per post toegestuurd naar alle leden van de Mechelse gemeenteraad, alsook naar alle voorzitters van de Mechelse politieke partijen. Eventuele reacties kunnen worden overgemaakt aan de O.O.M.-coördinator. Aan de politieke partijen wordt gevraagd zich expliciet uit te spreken over hun standpunt betreffende de voorstellen die in het *onderwijsmemorandum 2013-2019* zijn geformuleerd. Tevens wordt aan de politieke partijen gevraagd hun partijprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012, specifiek over onderwijs, over te maken aan het O.O.M. De onderwijsvertegenwoordigers kunnen aldus in alle neutraliteit beschikken over de onderwijsstandpunten die de Mechelse politieke partijen innemen.
 - Het *onderwijsmemorandum 2013-2019* wordt digitaal overgemaakt aan alle stadsdiensten, samenwerkende organisaties, intermediairen en geïnteresseerden.
3. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 wordt het *onderwijsmemorandum 2013-2019* opnieuw in herinnering gebracht bij de onderhandelaars die het nieuwe bestuursprogramma 2013-2019 voor de stad Mechelen opstellen.
4. De onderwijsvertegenwoordigers zullen binnen het O.O.M. de uitvoering van het *onderwijsmemorandum 2013-2019* bepleiten en opvolgen.
5. De O.O.M.-coördinator is de centrale contactpersoon voor alle vragen en communicatie betreffende het *onderwijsmemorandum* – herbert.crol@mechelen.be – 015 29 83 21

Gemeenschappelijke verklaring

Het *onderwijsmemorandum 2013-2019* werd opgesteld door de respectieve onderwijsvertegenwoordigers en er werd akte van genomen in de stuurgroepen O.O.M. basis-, secundair en niet-leerplichtonderwijs.

De onderwijsverstrekkers in Mechelen bevelen dit gemeenschappelijk *onderwijsmemorandum 2013-2019* aan als werkdocument en nodigen hiermee alle betrokkenen uit tot samenwerking om een blijvend flankerend onderwijsbeleid in Mechelen te garanderen.

Namens SGR5 GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap - Basisonderwijs	Geert Van Hoof, coördinerend directeur BaO
Namens het Katholiek Basisonderwijs Mechelen	Rik Booms, algemeen directeur De Ranken vzw en gemandateerde voor het Katholiek Basisonderwijs Mechelen
Namens het Protestants Basisonderwijs Mechelen	Bruno Gijsels, directeur De WEGwijzer
Namens SGR5 GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap - Secundair Onderwijs	Greet Callens, coördinerend directeur SEC
Namens SG Katholiek Secundair Onderwijs Regio Mechelen	Chris Van der Vorst, coördinerend directeur
Namens het Provinciaal Onderwijs	Arnold Callay, directeur PTS Mechelen
Namens de hogescholen	Johan Cloet, algemeen directeur Lessius Mechelen
	Veerle Dockx, opleidingshoofd bachelor in het vastgoed
Namens Consortium Samenstromen vzw	Herman Wolf, afgevaardigd-bestuurder
Namens de middenstandsopleiding	Dries Janssens, afdelingshoofd ondernemersopleiding